

Gazdasági Versenyhivatal

**ÚRLAP
ENGEDÉKENYSÉGI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁHOZ**

Úrlap a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló többször módosított 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 78/A. §-a alapján bírság kiszabásának mellőzésére vagy csökkentésére irányuló kérelemhez

Alkalmazandó 2009. június 1-től

Tartalomjegyzék

Általános tudnivalók	3
I. Az engedékenységi kérelem benyújtásának általános szabályai	5
II. A kérelem mellékletei	7
1. A bírság mellőzésére irányuló kérelem	8
A.) A bírság mellőzésére irányuló teljes kérelem a Tpvt. 78/A. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján	8
B.) A bírság mellőzésére irányuló teljes kérelem a Tpvt. 78/A. §-a (2) bekezdésének b) pontja alapján	10
C.) A bírság mellőzésére irányuló nem végleges kérelem	10
D.) A bírság mellőzésére irányuló előzetes kérelem	10
2. A bírság csökkentésére irányuló kérelem	11

Általános tudnivalók

Az engedékenységi kérelem

Az engedékenységi kérelem a bírság mellőzésére vagy a bírság csökkentésére irányulhat (a továbbiakban együtt: engedékenységi kérelem).

Az eljáró versenytanács a bírság kiszabását mellőzi vagy a bírságot csökkenti azzal a vállalkozással szemben, amely a Tpv-t-ben meghatározott módon felfedi a Gazdasági Versenyhivatalnak (a továbbiakban: GVH) a Tpv-t. 11. §-ba vagy az EK-Szerződés 81. cikkébe ütköző olyan versenytársak közötti megállapodást vagy összehangolt magatartást, amely közvetlenül vagy közvetve vételi vagy az eladási árak rögzítésére, a piac felosztására – beleértve a versenytárgyalási összejátszást is –, vagy termelési, eladási kvóták meghatározására irányul (a továbbiakban: jogsértés).¹

A Tpv-t. 78/A. és 78/B. §-ának alkalmazásában vállalkozásnak minősülnek mindazon szervezetek is, amelyek döntése a Tpv-t. 11. §-a alkalmazásában megállapodásnak minősül.

Több vállalkozás közösen vagy egy vállalkozás több vállalkozás nevében nem nyújthat be bírság mellőzése, illetve csökkentése iránti kérelmet² Ez a rendelkezés nem zárja ki azt a lehetőséget, hogy a vállalkozás-csoport jogsértésben részes valamennyi tagja kérhesse a bírság mellőzését.

Az úrlap alkalmazása

A kérelmet az úrlapban meghatározott módon, formában és tartalommal kell benyújtani a GVH-hoz.³

Az úrlapot azokban az ügyekben kell alkalmazni, melyekben a kérelmet 2009. június 1. után terjesztették elő.

Tájékoztatás az engedékenységi politikáról

Az engedékenységi szabályok alkalmazásával és a kérelem benyújtásával kapcsolatban a GVH Felderítő Irodája ad általános felvilágosítást az alábbi elérhetőségeken:

Cím: 1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Postacím: 1245, Budapest 5. Pf.: 1036

Telefon: 472-8872, 472-8876

Fax: 472-8970

Email: kartell@gvh.hu

¹ Tpv-t. 78/A. §(1) bek.

² Tpv-t. 78/A. § (8) bek.

³ Tpv-t. 78/B. § (9) bek.

Egyéb információ

A GVH az űrlap megalkotásánál figyelemmel volt az Európai Versenyhálózat (European Competition Network) által kiadott Engedékenységi Modell Programra.⁴

Az űrlap értelmezéséhez segítséget nyújt a GVH honlapján közzétett tájékoztató, mely a GVH engedékenységgel kapcsolatos gyakorlatáról ad felvilágosítást.

A GVH a rajta kívüli más versenyhatóságokhoz benyújtott engedékenységi kérelmet nem tekinti a GVH-hoz benyújtott hasonló tárgyú kérelemnek. A GVH-hoz benyújtott engedékenységi kérelem nem biztosítja más, külföldi versenyhatóságok által kiszabható bírság alóli mentesülést.

A közbeszerzési és koncessziós eljárásban kötött versenyt korlátozó megállapodásban való részvétel büntetőjogi felelősséget von maga után és hatással lehet az elmarasztalt vállalkozás közbeszerzési eljárásban való későbbi részvételére is.

⁴ <http://ec.europa.eu/competition/ecn/documents.html>

I. Az engedékenységi kérelem benyújtásának általános szabályai

A kérelem alakisága

Engedékenységi kérelmet a vállalkozás törvényes képviselője vagy meghatalmazottja terjeszthet elő.

Az engedékenységi kérelemnek tartalmaznia kell az ügyfél nevét, a jogsértés körülírását és annak pontos megjelölését, hogy a kérelmező a Tpv. mely pontja alapján kéri a bírság mellőzését vagy csökkentését. Anonim kérelem előterjesztésére nincs lehetőség. A kérelemhez mellékelni kell a kérelmező meghatalmazottja írásos meghatalmazásának egy eredeti példányát vagy hitelesített másolatát és az űrlap [II. pontjában](#) kérelem-típusonként meghatározott bizonyítékokat.

A kérelemhez kapcsolódó, nem magyar nyelvű bizonyítékok esetén a bizonyítékok magyar fordítását is mellékelni kell.

Ha a vállalkozás-csoport több tagja is részt vett a jogsértés elkövetésében, a kérelem csak akkor fog valamennyiükre kiterjedni, ha meghatalmazást adnak a kérelmező vállalkozásnak arra, hogy a kérelmet az ő nevükben is nyújtsa be és a meghatalmazásokat a kérelemhez mellékként csatolják.

A kérelmet a mindenkori jogszabályoknak megfelelő formában lehet benyújtani. Ha a kérelmező szóban kívánja előadni kérelmét, akkor a vállalkozás személyesen megjelent törvényes képviselője vagy meghatalmazottja által előadott kérelmet és nyilatkozatot a GVH hivatalos feljegyzésben, jegyzőkönyvben vagy hangfelvételben rögzíti. A hangfelvételtől jegyzőkönyv készül. A jegyzőkönyvet a kérelmezőnek alá kell írnia.

Az írásbeli kérelem minden oldalát el kell látni a kérelmező vagy meghatalmazottja cégszerű aláírásával.

A kérelem benyújtása

A kérelmet a GVH Felderítő Irodájánál lehet előterjeszteni.

Írásbeli kérelmet a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényben (a továbbiakban: Ket.) meghatározott módokon lehet előterjeszteni. A GVH a Ket.-ben meghatározott kapcsolattartási módok közül a személyesen átadott irat útján való kézbesítést részesíti előnyben.

A GVH az előterjesztett kérelem befogadásának tényét rögzíti és a kérelmet a Tpv. 78/B. §-ában meghatározott eljárás szerint bírálja el.

A kérelem benyújtásának határideje kérelem-típusonként különböző:

- A Tpvt. 78/A. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerinti teljes kérelmet a Tpvt. 65/A. §-a szerinti helyszíni vizsgálat (a továbbiakban: helyszíni vizsgálat) lefolytatása előtt kell előterjeszteni.
- A Tpvt. 78/A. §-a (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott teljes kérelmet a versenyfelügyeleti eljárás során bármikor be lehet nyújtani.
- A bírság mellőzésére irányuló nem végleges kérelmet a versenyfelügyeleti eljárást megelőzően és azt követően, annak teljes időtartama alatt be lehet nyújtani.
- A bírság csökkentése iránti kérelem benyújtására legkésőbb az előzetes álláspont kézbesítését, illetve az iratbetekintés bármelyik ügyfélre nézve irányadó kezdő napját megelőző nap közül a korábban bekövetkező napon kerülhet sor.⁵

A kérelem és csatolt bizonyítékok felhasználása

A GVH a Tpvt. 78/B. §-ának (5) bekezdése szerinti, az engedékenységi kérelemről feltételesen rendelkező végzés meghozataláig a bírság mellőzése iránti kérelmet és a csatolt dokumentumokat kizárólag a kérelem elbírálásához, illetve a 65/A. § szerinti bírói engedély kérelmezéséhez használhatja fel, azokba csak az ügy vizsgálója, az eljáró versenytanács és a bíróság tekinthet be.⁶

A bírság mellőzésére irányuló kérelem elutasítása esetén a GVH benyújtott kérelmet és dokumentumokat az esetlegesen készített másolatokkal együtt a vállalkozás kérelmére visszaszolgáltatja a kérelmező vállalkozásnak.⁷ Ez azonban nem zárja ki azt, hogy a GVH az információszerezés érdekében éljen a vizsgálati jogosítványával.

A bírságcsökkentési kérelemre és az annak mellékleteként beadott bizonyítékok felhasználására nem vonatkoznak a 11. és 12. pontban foglaltak, azaz a GVH a kérelemmel együtt benyújtott iratokat a kérelem előterjesztésének időpontjától felhasználhatja a jogsértés bizonyításához és a kérelmet és mellékleteit a kérelem elutasítása esetén sem szolgáltatja vissza a vállalkozásnak.

A kérelem visszavonása

Bármely típusú, a bírság mellőzése iránti kérelem (teljes kérelem, nem végleges kérelem, előzetes kérelem) annak elbírálásáig visszavonható.⁸ A bírság csökkentésére irányuló kérelem a Tpvt. alapján nem vonható vissza.

⁵ Tpvt. 78/A. § (3) bek.

⁶ Tpvt. 78/B. § (8) bek.

⁷ Tpvt. 78/B. § (8) bek.

⁸ Tpvt. 78/B. § (3) bek.

A kérelem visszavonása esetén a GVH benyújtott kérelmet és dokumentumokat az esetlegesen készített másolatokkal együtt a vállalkozás kérelmére visszaszolgáltatja.⁹ Ez azonban nem zárja ki azt, hogy a GVH az információszerzés érdekében éljen a vizsgálati jogosítványával.

A GVH a benyújtott bírság mellőzése iránti kérelmet hivatalból bírság csökkentése iránti kérelemként is elbírálja, ha a kérelem alapján bírság mellőzésének nincs helye, a vállalkozás erre tekintettel kérelmét nem vonja vissza, és a kérelem a bírság csökkentésének megalapozására alkalmas lehet.¹⁰

II. A kérelem mellékletei

Valamennyi olyan kérelemtípus esetén, ahol irati bizonyíték benyújtása szükséges, a benyújtott irati bizonyítékokat a kérelem mellékleteként sorszámozva¹¹ kell átadni a GVH-nak és minden bizonyítékhoz magyarázatot kell fűzni a következő tartalommal:

- a kérelmezőnek meg kell jelölnie, hogy az adott bizonyíték mely jogsértést / jogsértésrészt támasztja alá és milyen forrásból származik¹²;
- a kérelmezőnek ki kell fejtenie, hogy az adott bizonyíték milyen tényt bizonyít¹³;
- a jogsértés idején keletkezett, korabeli bizonyítékok esetén a kérelmezőnek részletesen el kell magyaráznia, hogy az adott bizonyítékban szereplő információk hogyan értelmezhetők (ha ez nem egyértelmű a bizonyíték szövege alapján)¹⁴;
- ha a bizonyítékok összefüggnek egymással, akkor a bizonyítékok közti kapcsolatra is utalni kell a bizonyítékokhoz fűzött magyarázatban;¹⁵
- kézzel írt dokumentumok esetén a dokumentum releváns részeinek géppel írott változatát is mellékelni kell a bizonyíték olvashatósága érdekében;
- többoldalas dokumentum esetén, ahol a dokumentum nemcsak a jogsértéssel kapcsolatos részeket tartalmaz (pl. feljegyzés, határidőnapló stb.) pontosan meg kell jelölni azokat a részeket, amelyek a jogsértéssel kapcsolatos bizonyítékok.¹⁶

⁹ Tpvt. 78/B. § (8) bek.

¹⁰ Tpvt. 78/B. § (3) bek.

¹¹ A bizonyítékokat papír-alapon és adathordozón benyújtott dokumentumok esetén is sorszámozni kell. Az adathordozón benyújtott bizonyítékok esetén a file nevében kell feltüntetni a bizonyíték sorszámát.

¹² Például, ha a kérelmező több más versenytársával is kartellezett, akkor a kérelemből ki kell derülnie, hogy az adott bizonyíték mely versenytárral való megállapodásának bizonyítéka és a bizonyíték a jogsértés idején keletkezett irat vagy a kérelem elkészítése céljából összeállított dokumentum.

¹³ Például egy utóbb, a kérelem céljára összeállított táblázat vagy más összegzés esetén ki kell fejtenie, hogy az elkészített iratban szereplő adatok hogyan támasztják alá a jogsértést (például a megállapodásnak megfelelő tényleges piaci helyzetre vonatkozó adatot tartalmaz stb.)

¹⁴ Például ha a bizonyítékokban szereplő számadatok, rövidítések nem egyértelműek, vagy olyan állítások szerepelnek, amelyek többféle módon is értelmezhetők, akkor ezekhez magyarázatot kell fűzni.

¹⁵ Pl. a kartell találkozót szervezésével kapcsolatos levelezés, a találkozó tényére utaló naplóbejegyzés, a létrejöttét alátámasztó számlák, illetve a találkozóról készített feljegyzés és a találkozón elhangzottakról tett nyilatkozat közötti kapcsolatot/összefüggést a bizonyítékokhoz fűzött magyarázatokban meg kell jeleníteni.

¹⁶ Ez bármilyen módon lehetséges, amely alkalmas arra, hogy a releváns iratrész beazonosítható legyen. Például úgy, hogy a kérelemben a kérelmező pontosan megjelöli vagy idézi, hogy a dokumentum mely oldalának mely része

Célszerű elkerülni a jogsértéshez nem kapcsolódó anyagok, illetve ugyanazon bizonyítékok többszöri benyújtását, ha az nem jár hozzáadott értékkel.¹⁷

A ranghely biztosítása érdekében a kérelmezőnek értelemszerűen lehetősége van arra is, hogy a bizonyítékokat a fenti értelmező magyarázatok nélkül nyújtsa be, de ilyen esetben a magyarázatokat a lehető leghamarabb, szintén mellékelnie kell. Tudatában kell lennie ilyen esetben annak is, hogy ha a jelentős többletértéket a benyújtott bizonyíték csak a később mellékelte magyarázatokkal együtt testesíti meg, akkor kérelmének a ranghely szempontjából figyelembe vett időpontja e kettő közül a későbbi lesz.

1. A bírság mellőzésére irányuló kérelem

A bírság mellőzésére irányuló kérelemnek két típusa van attól függően, hogy a vállalkozás milyen időpontban nyújtja be a kérelmet. Az egyes kérelem-típusokhoz melléklendő bizonyítékok leírását az A.) és B.) pontok tartalmazzák.

A bírság mellőzésére irányuló kérelmek teljes kérelemként [ld. az A) és B) pontokat] vagy nem végleges illetve előzetes kérelemként is benyújthatók. A nem végleges kérelem és előzetes kérelem esetén megadandó információk körének meghatározását a C.) és D.) pontok rögzítik.

A.) A bírság mellőzésére irányuló teljes kérelem a Tpv. 78/A. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján

A Tpv. 78/A. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján a bírság kiszabása azzal a vállalkozással szemben mellőzendő, amely elsőként nyújt be erre irányuló kérelmet és szolgáltat olyan bizonyítékot, amely a GVH-nak alapot szolgáltat arra, hogy a jogsértéssel kapcsolatban helyszíni vizsgálat végzésére kapjon előzetes bírói engedélyt, feltéve, hogy a GVH a kérelem benyújtásának időpontjában nem rendelkezett elegendő információval a helyszíni vizsgálat bíróság általi engedélyezésének megalapozásához, illetve nem került még sor ilyen vizsgálati cselekményre.

A mentesülés további feltétele, hogy a vállalkozás teljesítse a Tpv. 78/A. §-a (6) és (7) bekezdésében meghatározott feltételeket.¹⁸

a releváns, vagy a teljes dokumentum becsatolása mellett kifénymásolja vagy más módon kiemeli a releváns részeket.

¹⁷ Hozzáadott értéket jelent a többszöri benyújtás például akkor, ha a kérelmező időbeli sorrendbe helyezve nyújtja be újra a bizonyítékokat vagy részletes magyarázattal látja el azokat.

¹⁸ E bekezdések szerint a bírság mellőzésének további feltétele, hogy a vállalkozás

A kérelemhez a helyszíni vizsgálat bíróság általi engedélyezésének megalapozásához szükséges adatokat kell mellékelni nyilatkozat és tárgyi bizonyíték formájában. Ennek keretében jellemzően a következő adatokat kell megadni:

- a mentesség iránti kérelmet benyújtó vállalkozás és a jogsértésben (jelenleg vagy korábban) részt vevő valamennyi más vállalkozás – beleértve a vállalkozás-csoporton belüli, jogsértésben részes vállalkozások - nevét és címét;
- azoknak a magánszemélyeknek a nevét, munkahelyi beosztását, irodájának címét és helyét valamint szükség esetén ismert lakcímét, akik a kérelmező részéről, illetve a jogsértésben részt vevő más vállalkozások részéről a kérelmező tudomása szerint a jogsértésben részt vesznek vagy részt vettek;
- a jogsértés részletes ismertetését, beleértve például annak céljait, tevékenységét és működését, az érintett terméket vagy szolgáltatást, a földrajzi hatókört, jogsértés időtartamát és az érintett piaci volumen becsült értékét, a jogsértést megvalósító találkozók időpontjait, helyszíneit, tartalmát és résztvevőit, a kérelem alátámasztására benyújtott bizonyítékkal kapcsolatos valamennyi hasznos magyarázatot;
- a jogsértésről a kérelem benyújtásának időpontjában rendelkezésre álló valamennyi bizonyítékot, amennyiben a kérelmezőnek tudomása van azokról a kérelem benyújtásakor.

A kérelemben meg kell jelölni, hogy a vállalkozás korábban vagy a jövőben nyújt-e be engedékenységi kérelmet más közösségi vagy a Közösségen kívüli versenyhatósághoz a jogsértéssel kapcsolatban.

Mivel elképzelhető, hogy a fent meghatározott adatok nem állnak teljes egészében a kérelmező rendelkezésére a kérelem benyújtásának időpontjában, ezért ezek közül azokat kell a kérelemhez mellékelni, amelyek adott időpontban rendelkezésre állnak és ismertek a kérelmező előtt. Ugyanakkor szem előtt kell tartani, hogy a kérelemnek a helyszíni vizsgálat bírói engedélyezéséhez szükséges információ-mennyiséget tartalmaznia kell.¹⁹

A bíróság mellőzése iránti kérelemhez mellékelt információkat lehetőség szerint úgy kell megadni, hogy az elősegítse minél célzottabb helyszíni vizsgálat lefolytatását.

a) a jogsértésben való részvételét azonnal megszüntesse a kérelme benyújtását követően, kivéve az olyan jellegű és mértékű részvételét a jogsértésben, amely a GVH-nak a vállalkozással végzésben közölt álláspontja szerint szükséges lehet a helyszíni vizsgálat eredményes lefolytatásához;

b) jóhiszeműen, teljes mértékben és folyamatosan együttműködik a Gazdasági Versenyhivatallal a versenyfelügyeleti eljárás befejezéséig és

c) nem járt el annak érdekében, hogy másik vállalkozást a jogsértésben való részvételre kényszerítsen

¹⁹ Például elképzelhető, hogy a kérelmező a kérelem benyújtásának időpontjában még nem tudja pontosan meghatározni a jogsértés időtartamát vagy földrajzi kiterjedését, vagy nem rendelkezik pontos adattal vagy konkrét bizonyítékkal valamennyi, a jogsértést megvalósító találkozóról. Ez esetben az általa ismert információkat kell megadnia, de úgy, hogy az a jogsértés ismert és bejelentett részét alátámassza.

B.) A bírság mellőzésére irányuló teljes kérelem a Tpvt. 78/A. §-a (2) bekezdésének b) pontja alapján

A Tpvt. 78/A. §-a (2) bekezdésének b) pontja alapján a bírság kiszabása azzal a vállalkozással szemben mellőzendő, amely

- elsőként nyújt be erre irányuló kérelmet és
- szolgáltat olyan bizonyítékot, amellyel a jogsértés elkövetése bizonyítható,
- feltéve, hogy a kérelem benyújtásának időpontjában a GVH még nem rendelkezett elegendő bizonyítékkal ahhoz, hogy a jogsértést bizonyítsa, és
- egyetlen vállalkozás sem felel meg az A) pontban ismertetett kérelem feltételeinek.

A mentesülés további feltétele, hogy a vállalkozás teljesítse a Tpvt. 78/A. §-a (6) és (7) bekezdésében meghatározott feltételeket.

A kérelmezőnek a kérelem benyújtása mellett nyilatkozatot kell tennie a jogsértés ismert körülményeiről és ehhez mellékelnie kell az általa ismert és rendelkezésére álló tárgyi bizonyítékokat. Mindezeknek együtt alkalmasnak kell lennie a jogsértés elkövetésének bizonyítására.

C.) A bírság mellőzésére irányuló nem végleges kérelem

A bírság mellőzésére irányuló nem végleges kérelem a Tpvt. 78/A. §-a (2) bekezdésének mindkét pontja alapján benyújtható.

Nem végleges kérelemben meg kell jelölni:

- a kérelmező nevét,
- a jogsértés ismert adatait és
- információt kell adni a kérelmező által a nem végleges kérelem benyújtásának időpontjában ismert bizonyítékokról, azok formájának és tartalmának megjelölésével.

D.) A bírság mellőzésére irányuló előzetes kérelem

Előzetes kérelem csak a Tpvt. 78/A. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján benyújtandó bírság mellőzése iránti kérelem esetén terjeszthető elő.

Az előzetes kérelemben jellemzően a következőket kell megjelölni:

- a kérelmező vállalkozás nevét és címét;
- a jogsértés többi résztvevőjének nevét;

- a jogsértéssel érintett termék(ek)et;
- a jogsértéssel érintett terület(ek)et;
- a jogsértés időtartamát;
- a jogsértés jellegét és
- arra vonatkozó információt, hogy milyen magyar piaci hatása van a jogsértésnek, a magyarországi vállalkozás részt vett-e a jogsértésben, körülbelül mekkora a jogsértéssel érintett magyar piac és mekkora a jogsértésben résztvevő felek becsült magyar piaci részesedése.

A kérelemben ki kell térni arra, hogy a vállalkozás korábban nyújtott-e be vagy a jövőben nyújt-e be engedékenységi kérelmet más közösségi vagy a Közösségen kívüli versenyhatósághoz a jogsértéssel kapcsolatban.

2. A bírság csökkentésére irányuló kérelem

A Tpv. 78/A. §-ának (3) bekezdése alapján a bírság csökkentésének van helye, ha a vállalkozással szemben a bírság kiszabása nem mellőzhető és a vállalkozás olyan, a jogsértésre vonatkozó bizonyítékot ad át a GVH-nak, amely jelentős többletértéket képvisel a kérelem benyújtásának időpontjában a GVH rendelkezésére álló bizonyítékokhoz képest. A bírság csökkentésének további feltétele, hogy a vállalkozás eleget tegyen a Tpv. 78/A. § (6) bekezdésében foglaltaknak.

A bírság csökkentésére irányuló kérelem előterjesztésekor a kérelem mellékletként olyan, a jogsértésre vonatkozó bizonyítékot kell benyújtani, amely jelentős többletértéket képvisel a kérelem benyújtásának időpontjában a GVH rendelkezésére álló bizonyítékokhoz képest. Ez azt jelenti, hogy a bizonyíték olyan jellegű és / vagy részletezettségű, amely hozzájárul a jogsértés bizonyításához.